

Emile Pales: Aartsengelen als impuls voor vernieuwing van cultuurgeschiedenis

Zachariël

Door EC Bakker (en Emile Pales)

Op 17 maart jongstleden werd de Oostenrijks-Engelse filosoof Karl Raimund Popper (1902-1994) regelrecht aangevallen in zijn eigen geboortestad Wenen: „Karl Raimund Popper was een gepassioneerde tegenstander van de gedachte, dat er in de geschiedenis terugkerende cycli en ritmes te vinden zouden zijn. In zijn boek *'The Poverty of Historicism'* (1957) probeert hij logisch te bewijzen, dat er geen algemene historische wetmatigheden of ritmen kunnen zijn. Geschiedenis is een opeenvolging van unieke gebeurtenissen en er zijn geen lange termijn voorspellingen mogelijk. Vijftien jaar lang mathematisch-statistisch onderzoek van de wereldgeschiedenis door Dr. Emile Pales weerlegt het wereldbeeld van Popper. Deze weerlegging is niet alleen op basis van een logisch gedachtenspel gebaseerd, maar ook op het feit dat historische ritmes overduidelijk aantoonbaar zijn. Aan politieke geschiedenis, kunstgeschiedenis en zelfs geschiedenis van de afzonderlijke wetenschappen liggen statistisch hoog significante ritmen en synchroniciteiten ten grondslag die gedurende een periode van duizenden jaren terugkeren. Sterker nog, het zijn juist die ritmes, die door de Babylonische priesters reeds in de oudheid beschreven en voorspeld zijn. Zeven goden uit Babylonië (later de zeven aartsengelen in het Christendom) lossen zich cyclisch iedere 72 en 354 jaar als tijdgeesten af en inspireren de wereldgeschiedenis. Tot nu toe zijn deze simpelweg niet ontdekt omdat men zo aan het niet-bestaan ervan geloofde, dat men het zoeken ernaar als tijdverspilling beschouwde.“

Aldus de aankondiging van een lezing aan de Universiteit van Wenen (waar Popper in 1928 promoveerde) over de rol van aartsengelen in de geschiedenis. Emile Pales (1966) studeerde cybernetica en promoveerde in 1994. In dat jaar richtte hij de Sophia stichting op, van waaruit tot voor kort een gelijknamig tijdschrift uitgegeven werd. Hij ziet zichzelf als aanhanger van de sophiologie, een Slavische wetenschapstroming die teruggaat tot het 17e eeuwse ideaal van de filosoof en pedagoog Amos Comenius om een Pansofische Academie op te richten waarin een synthese van materiële en spirituele kennis nagestreefd moest worden. In de 19e eeuw leefde dit idee in hernieuwde vorm op. In Slowakije bij de L'udovit Stur – generatie; een beweging die het volk wilde verlichten op basis van een Slavische wetenschap die tegenwicht moest bieden aan de eenzijdig materialistisch georiënteerde Angelsaksische wetenschap. In Rusland formuleerde de filosoof Wladimir Solowjov de sophiologie als het streven naar de organische synthese tussen kosmologie, antropologie en theologie. Sophiologie overwint de scheiding tussen verschillende kennisvormen; zij vormt een brug tussen de mystieke ervaring, de rationele filosofie en de positieve empirische wetenschappen.

Emile Pales

Emile Pales publiceerde reeds in 1999, in het Slowaaks, zijn boek *'Angelogie van de geschiedenis'*. De Tjechische vertaling verscheen in 2004. In september 2005 gaat *'de School voor Angelogie'* in de buurt van Bratislava van start. Tussendoor houdt Pales voordrachten in verschillende landen en zoekt hij, trouw aan de sophiologie, het debat op aan de universiteiten. Hij wordt daarbij inmiddels uitermate serieus genomen omdat hij met een overweldigende hoeveelheid feitenmateriaal komt en dit aan alle kanten statistisch onderbouwt. Er wordt hard gewerkt aan een Duitse vertaling van zijn boek. Delen hiervan, plus enkele Engelse artikelen, zijn al te vinden op de Sophia website: www.sophia.sk.

Zeven Aartsengelen

Centraal staan de zeven aartsengelen die samenhangen met de 7 hoofdplaneten: Michael; zon, Gabriël; maan, Rafael; Mercurius, Anael; Venus, Samael; Mars, Orifiël; Saturnus, Zachariël; Jupiter. In een tractaat uit 1508 omschreef Johannes Tritemius, abt van het klooster in Spondesheim, deze aartsengelen als degenen die elkaar afwisselen in periodes van telkens 354 jaar en 4 maanden, een merkwaardige periode: 12 x de omlooptijd van Saturnus (29,5 jaar). Hij baseerde zich op bronnen die terug te voeren zijn tot aan oude gnostische geschriften. In de 20e eeuw was Rudolf Steiner een van de weinigen die aandacht schonk aan deze vergeten oude leer over tijdgeesten in de geschiedenis. Centraal element bij Steiner is het in 1879 begonnen Michael tijdperk, op het belang waarvan hij tot op zijn sterfbed bleef hameren. Als organisch geheel zijn de aartsengelen in de geschiedenis binnen de antroposofie echter nauwelijks uitgewerkt. In de praktijk komt het erop neer dat de opeenvolging van de

zeven in een groot tijdschema wordt gepast met hokjes van 354 jaar waaraan vervolgens de werkzaamheid van de aartsengel maar afgelezen moet worden.

Pales heeft door de oude Babylonische 72-jaar ritmen bij de Saturnusritmen te betrekken een kolossale stap gezet naar het zichtbaar maken van de aartsengelinvloeden in de tijd. Hierdoor worden de aartsengelen niet alleen concreter beleefbaar, maar wordt er ook meteen een grondslag gelegd voor een ongelooflijk kleurrijke kosmopolitische vernieuwing van de geschiedenis. Pales toont over een periode van meer dan vijfduizend jaar tal van wereldwijde parallelle ontwikkelingen aan in de mode, kunst, wetenschap en politiek. Het is allemaal zeer verfrissend en roept de ene na de andere nieuwe onderzoeksvraag op. Aangezien wij voortaan verder gaan onder de naam Zachariël, hebben we enkele korte stukken van Emile Pales over deze aartsengel vertaald. Op de Zachariël website zullen zeker nog Nederlandse vertalingen over de andere aartsengelen verschijnen.

Zachariël en Jupiter

Over Zachariël en Jupiter valt natuurlijk erg veel te zeggen. Bij deze alleen een korte introductie. In de klassieke mythologie kunnen we wat Jupiter betreft in de eerste plaats onze lol op met Zeus, heerser op de Olympus. In andere culturen is hij ook bekend onder andere namen, maar telkens als god van regen, donder en bliksem en het blauwe hemelgewelf. In de astrologie staat Jupiter voor verruiming van bewustzijn en als zodanig ook voor scholing en overdracht van kennis. De astrologen scharen de planeet onder het sterrenbeeld Boogschutter. Richting geven, strategie bepalen en vervolgens de wijde wereld in denderen horen mede daarom evenzo bij Jupiter. Bovendien geldt het werelddeel Europa als bij uitstek verbonden met Jupiter. In de antroposofie staat Jupiter daarnaast voor een toekomstige planetaire fase, de eerstvolgende na 'onze' aarde wel te verstaan, waarin de huidige mensheid een rol zal vervullen die vergelijkbaar is met de huidige rol van de engelen. Hoe een en ander er dan precies uit zal zien hangt ten eerste af van ons handelen anno nu. Steiner zegt bijvoorbeeld dat de wezens die wij met onze moderne techniek creëren op 'Jupiter' een eigen leven zullen leiden en dat het derhalve zaak is om er nu bewust en respectvol mee om te leren gaan.

Volgens Pales zijn Zachariël tijdperken nogal stabiel en bieden ze de mogelijkheid om een een tumultueuze periode te beëindigen, krachten te verzamelen en de boel weer op te bouwen. Het recente grote tijdperk van Zachariël, 475-825 n.C, begon in de chaotische nasleep van de volksverhuizingen en werd afgesloten met het rijk van Karel de Grote. Nu wilde het toeval (wisten wij veel bij de naamkeuze) dat een 'klein' Zachariël tijdperk volgens Pales in 1989 is begonnen, waarmee een kleine Samael-periode, aangevangen in 1917, werd afgesloten. Dat het

daarmee 'rustiger' wordt zou best kunnen, maar aangezien uit het hiernavolgende zal blijken dat Michael en Zachariël nauw samenwerken, moet de huidige periode ook worden gezien als een soort culminatie van de geestelijke cultuurvernieuwing die de grote Michael-periode voorstaat. Het materialisme zal overwonnen moeten worden als eenzijdige en dominante cultuurstroming. Dat klinkt niet heel erg rustig. Tot zover het esoterische weerbericht en nu weer even terug in de geschiedenis aan de hand van drie hoofdstukken uit het boek van Emile Pales.

I Zachariël en Michael (door Emile Pales)

Over de verhouding van Zachariël tot de overige aartsengelen, is zijn positie naast de aartsengel van de zon, Michael, vermeldenswaard: *"Zachariël gold als een van de metgezellen van de aartsengel Michael, die hij begeleidde, wanneer deze leider van de hemelse heerscharen ten strijde trok."* Hiermee in verband staand is het gegeven dat Jupiter in de astrologie van oudsher als een tweede "kleine zon" werd beschouwd.

Ook voor de renaissance-geleerde Marsilio Ficino (1433-1499) is Jupiter zo iets als een 'milde zon': *"Weliswaar doet de zon dezelfde dingen effectiever en werkt Jupiter met de kracht van de zon, beide overwinnen met warmte de vochtigheid, maar bij Jupiter is dit effect milder, bij de zon uiterst krachtig."* Ficini bedoelt daarmee dat de werking van de zon – een puur, echt vergeestelijkende werking- te sterk is en de ziel zou kunnen "verteren", terwijl Jupiter daarentegen zo iets bewerkstelligd als een gematigde, mildere toegepaste geestelijkheid in het leven, in de kunst in de sociale betrekkingen, etc. Daarom, aldus Ficino, zijn in Jupiter de krachten van de zon gematigd en vermengd met de werkingen van (in Ficino's optiek) "lagere" planeten: die van Venus, Mercurius en de Maan. *"Terwijl de stralen van Venus het zonlicht ononderbroken volgen en het omvormen, temperen de zonnestrallen, aangezien ze warmer zijn, haar vochtigheid. Maar Jupiters stralen hebben geen verzachting nodig, want wat is Jupiter anders als een zon, al van het begin af begiftigd met een bijzondere aanleg tot heil*

van de menselijke aangelegenheden? Of wat anders als Maan en Venus, maar dan versterkt en verwarmt?"

Het is uitermate opmerkelijk om aan de ene kant Ficino's woorden over Jupiter als de milde zon te lezen en je aan de andere kant te realiseren, dat de moderne astronomie Jupiter opnieuw als kleine zon karakteriseert en tussen de beide hemellichamen een merkwaardige verwantschap vindt: Jupiter heeft namelijk niet alleen een vergelijkbare chemische samenstelling als de zon, maar is ook het enige hemellichaam in ons zonnestelsel dat niet alleen met gereflecteerd licht, maar ook met eigen licht schijnt:

"Jupiter bestaat net zoals de zon voornamelijk uit waterstof en helium, in verhouding van ongeveer 5:1 (...) Metingen van het infraroodlicht van Jupiter en ook directe metingen van de Pioneer-sondes hebben bewezen dat Jupiter 2,5 keer meer energie uitstraalt als deze van de zon ontvangt. Op basis hiervan moet vastgesteld worden dat Jupiter geen pure planeet is, maar eerder een mislukte ster. In zekere zin kunnen wij van een tweester zon-jupiter spreken."

"De Wetenschap van de Geheimen der Ziel" (1904) van Rudolf Steiner werpt een verrassend licht op al deze feiten: de planeet Jupiter is het overblijfsel van een voormalig hemellichaam uit vroegere ontwikkelingsfasen, de 'incarnatie' van ons zonnestelsel, de zogenaamde 'Oude Zon', waarin nog in een ongedifferentieerd geheel de massa (en de wezens) van de huidige Zon, Jupiter, Venus, Mercurius en Maan met elkaar verbonden waren. Dit hemellichaam grensde destijds tot aan de baan van de huidige planeet Jupiter. Vanuit het gezichtspunt van de geestelijke kosmogonie zijn zon en Jupiter dus twee helften van een destijds bestaan hebbend geestelijk-materieel hemellichaam. En de huidige wetenschap spreekt opnieuw van een 'dubbelster'zon-jupiter, net zoals Zachariël steeds de metgezel en begeleider van Michael bij hemelse missies was. (vetgedrukt door Pales)

II De Tijd van de dondergod (door Emile Pales)

Stellen wij ons voor, wij zouden van boven, van de kosmos uit op de aarde neerkijken. Wij zien, wat zich daar rond 2.000-1.500 jaar voor Christus afspeelt.

Marduk

In Egypte werd Amon verhoogd. In Mesopotamië nam Marduk de scepter over. In het Pantheon van Kanaan en Fenicië grijpt de god van de donder en schenker van regen Baal-Adad een centrale plaats: *"Vereerd werd hij, naar het zich laat aanzien, reeds sinds 1900 v. C."* Hij wordt afgebeeld met geheven hand, waarin hij zijn strijdbijl of een bundel bliksems omklemt. Hij schrijdt over de zee, als teken van zijn zege over de god van de chaos en de zee Jamm. Als Baal-Berit staat hij garant voor verdragen. In de tijden van de antieken versmolt later de Baal-cultus met de cultus van Jupiter en Zeus.

Tegelijkertijd roeren zich elders in Europa onder Jupiters vlag de Indo-Europeanen en zetten zich naar alle kanten in beweging. India wordt door de Ariërs gekoloniseerd, aangevoerd door de dondergod Indra. Op de Balkan duiken de Grieken op, die zich rond het Zeusorakel in Dodone verenigen. De Hethieten grondvestten hun rijk onder het beschermheerschap van de onweergod Teshub. En tegelijkertijd vormt zich in Amerika een ander Jupitervolk: de Maya's. Bovenaan het Maya-pantheon staat de god van de hemelkoepel en de regen Itzamna.

De Semieten, Hamieten, Indo-Europeanen en ook de Indianen- zij begonnen allen de god van het hemelgewelf en de atmosferische verschijnselen te vereren! De aartsengel Zachariël breidde zijn azuurblauwe vleugels over de aarde uit en zijn toonloos gevormde woorden ruisden in de wind: *"Verhef uw voorhoofd, zonen en dochters der mensen! Wees waardig! Denk!"*

III Jupiter-Amon en de opmars van Thebe (door Emile Pales)

Zoals reeds hiervoor aangevoerd, werd Jupiter in Egypte als Amon en in Babylon onder de naam Marduk vereerd: *"Voorzover wij weten, identificeerden de Babyloniërs de planeten van oudsher met goden of wezen deze op zijn minst aan godheden toe. Jupiter was Marduk, dus de sterrengod Marduk, of de ster van de god Marduk."*

Wij zouden graag in samenhang met Jupiter op een uiterst belangrijke zaak opmerkzaam willen maken, die menig gelovige of godsdienstwetenschapper koppijn bezorgd: in de godenwerelden van de antieke volken is er het element van de verandering, ontwikkeling.

De gestalten van de goden en de hiërarchische betrekkingen onder hen lijken –enerzijds- van oudsher bepaald en onveranderbaar. Aan de andere kant vereerde iedere stadstaat een van de goden als haar grondvester, inspirator en beschermgod. En hier stuiten wij in de geschiedenis niet zelden op het fenomeen, dat een stad in een bepaalde periode haar invloed over het gehele land uitdijt, terwijl tegelijkertijd de beschermgod van deze stad 'carrière maakt' (om het zo maar eens te zeggen). Dat wil

zeggen, deze stijgt in de hiërarchie van de goden naar een betere, hogere rang, neemt belangrijkere taken op zich. Niet zelden duikt deze, vanuit de positie van minder belangrijke goden, in het gezelschap van de hoogste goden op, of wordt zowaar zelf tot de machtigste god, tot beschermheilige van alle succes uitgeroepen; degene bij wie het het meeste loont, deze te aanbidden en met tempels te vereren.

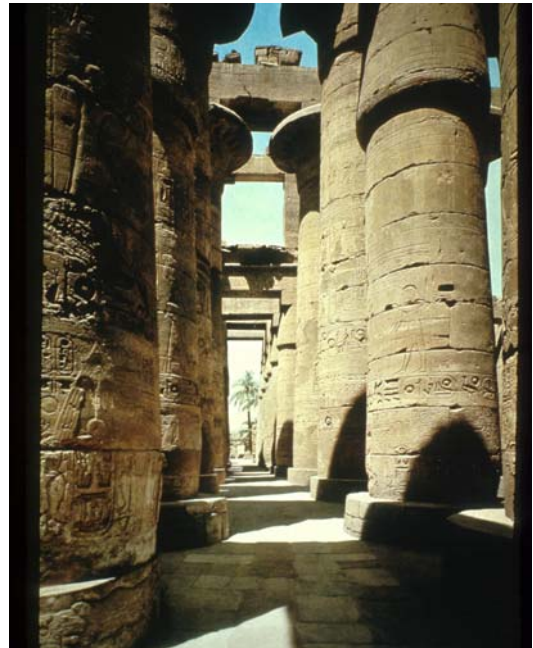
Het idee, dat het onder onsterfelijke goden tot een 'zetelruil' zou kunnen komen, dat een van de goden de ene keer hoger en een andere keer lager in de hiërarchie zou kunnen staan, is voor strikte gelovigen of vele theologen dermate verwarrend, dat zij dit niet anders kunnen opvatten dan als een doelgerichte theologische constructie, met als oogmerk de puur aardse, machtpolitieke machinaties van de toenmalige priesters te ondersteunen.

Zo beschrijft bijvoorbeeld de socioloog-historicus Zamarovsky, hoe de Egyptische god Amon aan het begin van het Middenrijk 'carrière' maakte: *"Amon bereikte de positie van de hoogste god in het Egyptische pantheon relatief laat. (...) Gedurende de eerste duizend jaar van de Egyptische geschiedenis was hij een betekenisloze god, waar niet veel over te zeggen viel. (...) Enkele Egyptologen houden hem voor een oeroude stadsbeschermgod, die alleen in het lange tijd onbekende Thebe (oud-Egyptisch: Weset) bekend was. (...) Zekerheid hebben wij over hem pas sinds het begin van het Middenrijk, toen de heersers van Thebe een einde maakten aan een eeuwenlange periode van maatschappelijke ontworteling in Egypte. De zege van hun wapens verhoogde hem tot een van de machtigste goden. (...) De positie van Amon hing steeds van de macht van de heersers van Thebe af: zolang dezen over geheel Egypte en de omvangrijke buitenlandse bezittingen heersten, was hij 'God boven alle goden'; toen hun macht verging en zich uiteindelijk alleen tot Thebe beperkte, werd hij weer een god met slechts lokale betekenis. (...) Op zijn weg naar de top ging Amon dus op traditionele en afgeschermdere wijze te werk: in het gevolg van het leger en de koningen van Thebe en onder de bescherming van diens hoogwaardigheidsbekleders. (...) Amon's primaat was de ideologische uitdrukking van de leidende positie van Thebe."*

Hier stelt Zamarovsky de causaliteit van de geschiedenis op de kop en brengt op onrechtmatige wijze in de Egyptische toelichting zijn subjectieve, Marxistische, vermoedens naar voren. Want Amon's gang naar de top ging juist niet *"in het gevolg van het leger and de koningen van Thebe en onder de bescherming van diens hoogwaardigheidsbekleders"*, maar omgekeerd: *achter hem kwamen de legers van Thebe en diens hoogwaardigheidsbekleders onder zijn bescherming! Want eerst werd Zachariël-Amon tot heersende tijdgeest- en pas dan worden de Thebaanse koningen tot de heersers van Egypte en hun priesters tot de brengers van de voornaamste offerdienst!*

Wij willen natuurlijk niet ontkennen, dat vaak – hoofdzakelijk in de laatste twee-drieduizend jaar- met theologische constructies politiek is bedreven. Maar om aan te nemen dat het pantheon van de antieke volkeren van het begin af aan, bovenal of uitsluitend het resultaat is van menselijke speculaties, is een tragische misvatting. Zamarovsky heeft daarentegen – je weet niet waar hij het vandaan haalt- het zekere gevoel, dat de opgave van priesters uit niets anders bestond dan door halsbrekende theologische evenwichtsgymnastiek achteraf de politieke verschuivingen in een land een religieuze basis te geven. Wanneer zij Amon tot de hoogste god wilden uitroepen, *"moesten zij problemen oplossen, zoals hoe de confrontatie van Amon met andere hoge godheden Re en Ptah gepresenteerd moest worden"*, en daarom moesten zij kennelijk *"de zonnegod Re mechanisch met Amon verbinden en zo de god Amon-Re scheppen, die dan tot de enige godheid Amonre versmold."*

Wij weten echter, dat Amon en Re geheel en al niet mechanisch en met geweld aan elkaar vastgekoppeld werden, want Zachariël is zowel in de joodse als ook in de christelijke angelogie de trouwe metgezel van Michael, en de zon en Jupiter vormden vanuit het gezichtspunt van de spirituele kosmogonie ooit één lichaam en zijn zelfs volgens moderne astronomische inzichten aan elkaar verwant. *De Thebaanse priesters waren niet minder gerechtigd om over de dubbelgodheid Amon-re te spreken, als de huidige astronomen gerechtigd zijn om van de dubbelster Jupiter-Zon te spreken.*

Tempel Amon-Re in Luxor (Thebe)

De synthese Amon-Re is een geheel passende opvatting van het feit, dat Jupiter-Amon in de tijd van zijn

heerschappij onder alle planetaire aartsengelen tot de leidende werd, tot de eerste tolk en regent van de impulsen van de zonnelogos, die op de achtergrond van alle aartsengelen ononderbroken als heerser over het zonnestelsel werkzaam is. *Jupiter is daadwerkelijk in de jaren 2017-1663 v.C. in de dienst van de zon verheven en dit stemt volkomen met de episode van het Middenrijk in Egypte overeen (2040-1640 v.C.).*